

„Stormbringer”

Az EB áfa döntéseinek hatása a magyar ítélkezési gyakorlatra

(dr. Hajnal Péter kúriai tanácselnök)

Európai Unió Bírósága adódöntéseinek típusai

- Társasági adó
- Áfa
- Különadók
- Illeték
- Vám

Leggyakoribb áfa döntési típusok

1. Áfa alanyiság
2. Áfa levonási jog gyakorlása
3. Közösségen belüli termékértékesítés (áfa fizetési kötelezettség, háromszöglet, láncügylet)
4. Határidők
5. Kamat
6. Érvénytelen számla
7. Áfa kulcsok

1, Áfa alanyiság

C-263/15 – Lajvér ügy

Tényállás: Talajjavítási és vízelvezetési beruházást megvalósító és a beruházás műtárgyait üzemeltető nonprofit társaságok áfa levonási joga

EUB döntés:

1) A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló mezőgazdasági létesítményeknek a csak kiegészítő jelleggel ilyen üzletszerű gazdasági

tevékenységet végző nonprofit gazdasági társaság által történő üzemeltetése az e rendelkezés szerinti **gazdasági tevékenységnek minősül** azon körülmény ellenére, hogy egyrészt e létesítményeket jelentős mértékben állami támogatásokból finanszírozták, másrészt pedig üzemeltetésük során csak csekély összegű hasznosítási díjból származó bevételhez jutnak, mivel e díj a tervezett beszédési időszakok okán tartós jellegű.

2) A 2006/112 irányelv 24. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló mezőgazdasági létesítmények üzemeltetése ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtásokban áll, **amennyiben közvetlen kapcsolat** áll fenn a kapott vagy beszédendő díjjal, feltéve hogy e csekély mértékű díj a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képezi, és azon körülmény ellenére, hogy e szolgáltatások jogszabályi kötelezettségek teljesítésének minősülnek. A kérdést előterjesztő **bíróság feladata** annak vizsgálata, hogy a kapott vagy beszédendő díj összege ellenértékként olyan jellegű-e, hogy bizonyítja a nyújtott vagy nyújtandó **szolgáltatások és az említett ellenérték közötti közvetlen kapcsolat fennállását**, és következésképpen a szolgáltatásnyújtások visszerthes jellegét. Különösen meg kell bizonyosodnia arról, hogy az alapeljárás felperesei által előírt díj nem csak részlegesen ellentételezi a nyújtott vagy nyújtandó szolgáltatásokat, és hogy mértékét nem olyan esetleges más tényezők fennállására tekintettel határozták meg, amelyek adott esetben megkérdőjelezhetik a szolgáltatások és az ellenértékük közötti közvetlen kapcsolat fennállását.

2, Áfa levonási jog gyakorlása – „tudta vagy tudnia kellett volna”

Ki ne mond, hogy Mahagében-Dávid!

(Van másíííííí!)

A bírók ott vannak minden kilométerkőnél...

Mahagében-Dávid, Tóth ügyek után született fontosabb döntések:

- C–285/11 Bonik
- C–642/11, C–643/11 egyesített ügyek Stoy Trans-LVK 56 EOOD
- C–444/12 Hardimpex
- C–271/12 Petroma Transport és társai

- C–18/13 Maks Pen
- C–33/13 Marcin Jagiełło
- C–107/13 FIRIN
- C–123/14 Itales
- C–159/14 KOELA-N
- C–277/14 PPUH

Újabb magyar ügy. C-446/15 - Signum Alfa

- Fiktív ügylet – tudta/tudnia kellett
- személyi és tárgy feltételek ellenőrzése
- bevallási és -fizetési kötelezettség ellenőrzése
- számlán túlmenően formai hibától mentes iratok
- számlakibocsátó a gazdasági tevékenysége
- ha nem a számlában feltüntetett felek között jött létre – kell-e vizsgálni, hogy kik közt
- ha nem a számlában feltüntetett felek között jött létre – kell-e vizsgálni a tudta/tudhatta kritériumot
- adósemlegesség, jogbiztonság és arányosság elvei

Kúria Joggyakorlat-elemző csoport

„Az általános forgalmi adó levonhatóságával összefüggő perek gyakorlata”

Megtalálható: http://www.lb.hu/sites/default/files/joggyak/osszefoglalo_velemeney.afa_.pdf

KMK vélemény tervezet készül e tárgykörben

3, Közösségen belüli termékértékesítés – fizetendő áfa

C-409/04. Teleos ügy

(nem hagyták el a mobiltelefonok az Egyesült Királyság területét – CMR fuvarlevelek)

„A 2000/65 irányelvvel módosított 77/388 hatodik irányelv 28c. cikk A. része a) pontjának első bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha a termékértékesítés helye szerinti tagállam illetékes hatóságai előírják a jóhiszeműen eljáró, és a Közösségen belüli termékértékesítést illetően az adómentességhez való jogát valószínűsítő bizonylatokat benyújtó értékesítő részére, hogy utólag hozzáadottérték-adót fizessen e termékek után, amennyiben e bizonylatok hamisnak bizonyulnak, de az értékesítő adókijátszásban való részvételét nem állapították meg, és amennyiben ez utóbbi minden lehetséges ésszerű intézkedést meghozott annak érdekében, hogy az általa lebonyolított Közösségen belüli termékértékesítés ne vezessen adókijátszáshoz. „

C-273/11. Mecsek Gabona ügy

„A 2010. december 7-i 2010/88/EU tanácsi irányelvvel módosított, a közös hozzáadottértékadó rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 138. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, ha olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, megtagadják az eladótól a Közösségen belüli termékértékesítés adómentességét, feltéve, hogy objektív körülmények alapján bizonyítást nyer, hogy ez utóbbi **nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének**, illetve hogy tudta vagy tudnia kellett volna, hogy az általa teljesített ügylettel a vevő által elkövetett adócsaláshoz járul hozzá, és **nem tett meg minden tőle telhető ésszerű intézkedést** annak érdekében, hogy elkerülje az e csalásban való részvételt.”

A Kúria ítélezési gyakorlata élesen megkülönbözteti a **bizonyítási teher** kérdését az áfa levonási és az áfa fizetési ügyekben!

Háromszögügylet – Láncügylet

C-245/04. EMAG ügy

„Amennyiben az ugyanazon árura vonatkozó és adóalanyként eljáró személyek között ellenszolgáltatás fejében létrejött, két egymást követő termékértékesítés egyetlen Közösségen belüli

árufeladással vagy szállítással jár, e feladás vagy szállítás e két termékértékesítés közül csak az egyikhez kapcsolódhat, amely egyedül mentesül az 1995. április 10-i 95/7/EK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 28. cikke A. része a) pontjának első albekezdése alapján.”

C-430/09 Euro Tyre ügy

„Az alapügyéhez hasonló körülmények között, amikor az első beszerző, aki a termékkel való tulajdonosként történő rendelkezési jogot az első termékértékesítés szerinti tagállam területén szerezte meg, kinyilvánítja az e terméknek egy másik tagállamba történő szállítására irányuló szándékát, és az ez utóbbi tagállam által neki tulajdonított hozzáadottértékadó-azonosító számot adja meg, a Közösségen belüli szállítást az első termékértékesítéshez kell rendelni, feltéve hogy a termékkel való tulajdonosként történő rendelkezési jog átszállt a Közösségen belüli szállítás rendeltetési helye szerinti tagállamban található második beszerzőre. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az előtte folyó jogvitában ez a feltétel teljesül-e.”

Láncértékesítés – Áfa tv 27.§

(Siklós Márta adószakértő)

A terméket többször értékesítik olyan módon, hogy az első értékesítőtől a sorban utolsó vevő nevére szóló rendeltetéssel adják fel, vagy fuvarozzák el. Meg kell különböztetni ún. mozgó és nyugvó ügyleteket.

- **Mozgó értékesítés:** amelyikhez a szállítás kapcsolódik. Csak egy lehet ilyen a láncban!
Speciális szabály, ha az egyik középső adósalany szállít/tat (vevőként, vagy eladóként fuvaroztat) Adómentes értékesítés (export, Közösségen belüli értékesítés)
- **Nyugvó értékesítés:** az összes többi
 - ha a mozgót megelőzi: a teljesítés helye a feladás, vagy a fuvarozás megkezdése szerinti hely.
 - ha a mozgót követi: teljesítés helye a feladás vagy a fuvarozás befejezése szerinti hely

4. Határidők

C-563/12 – BDV Hungary ügy

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 146. cikkének (1) bekezdését és 131. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az exportértékesítés keretében Unión kívülre történő exportra szánt termékeknek az értékesítés időpontját követő három hónapos vagy **90 napos** meghatározott időtartamon belül **el kell hagyniuk** az Európai Unió területét, amennyiben pusztán e határidő túllépése azzal a következménnyel jár, hogy véglegesen megfosztja az adóalanyt ezen értékesítés adómentességétől.

5. Kamat

Előzmény: Bizottság kontra Magyarország (C-274/10)

A Magyar Köztársaság,

–mivel arra kötelezi azokat az adóalanyokat, akiknek az adóbevallásában valamely adómegállapítási időszakban a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 183.cikke értelmében különbözete van, hogy a különbözetet vagy annak egy részét átvigyük a következő adómegállapítási időszakra, hacsak az adóalany meg nem fizette a szállítójának az adott vásárlás teljes összegét, és

–mivel e kötelezettség miatt egyes adóalanyok, akiknek az adóbevallásában rendszeresen szerepel különbözet, kénytelenek lehetnek az ilyen különbözetet több mint egy alkalommal átvinni a következő adómegállapítási időszakra,

–nem teljesítette az ezen irányelvből eredő kötelezettségeit.

Folytatás: C-654/13 – Delphi Hungary

„Az uniós jogot és különösen a közös hozzáadottértékadó rendszerről szóló, ... Irányelv 183.cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló tagállami szabályozás és gyakorlat, amely kizárja a késedelmi kamat fizetését azon hozzáadottérték-adó összege után, amelyet az **uniós joggal ellentétesnek nyilvánított nemzeti szabályozás folytán** nem lehetett ésszerű határidőn belül visszaigényelni. Az Európai Unió vonatkozó szabályozása hiányában a nemzeti jog feladata, hogy az **egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvének** tiszteletben tartásával meghatározza az ilyen kamatok kifizetésére vonatkozó szabályokat, amelyek **nem**

lehetnek kedvezőtlenebbek a belső jog megsértésén alapuló azon keresetekre alkalmazandó szabályoknál, amelyek az uniós jog megsértésén alapuló keresetekhez hasonló tárggyal és jogalappal rendelkeznek, illetve a gyakorlatban nem tehetik lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását, aminek vizsgálata az ügyet elbíráló kérdést előterjesztő bíróság feladata. A nemzeti bíróságok kötelessége, hogy adott esetben eltekintsenek a nemzeti jogszabályok uniós joggal ellentétes rendelkezéseinek alkalmazásától.”

Döntés (?)

Kfv. I. 35.353/2014/12 – A felek közös kérelmére a szünetelés megállapítása.

Kfv. I. 35.477/2015/2 – Felülvizsgálati kérelem visszavonása folytán az iratok visszaküldése az elsőfokú bíróságnak.

6. Érvénytelen számla – „szükségtelen” Áfa visszatérítés

C-337/13 – Almos ügy

1)Az...Irányelv 90.cikkének rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amely nem írja elő a hozzáadottértékadó alap csökkentését az ár meg nem fizetése esetében, amennyiben az e cikk (2) bekezdésében előírt eltérés kerül alkalmazásra. Mindazonáltal e rendelkezésnek **ki kell terjednie minden más olyan esetre**, amikor az említett cikk (1) bekezdése szerint az ügylet teljesítését követően az adóalany az ellenértéket részben vagy egészben **nem kapja meg**, aminek vizsgálata a nemzeti bíróság feladata.

2) Az adóalanyok a hozzáadottértékadó alapjuk csökkentése érdekében a tagállammal szemben **hivatkozhatnak** a nemzeti bíróságok előtt a Irányelv **90.cikkének (1) bekezdésére**. Jóllehet a tagállamok előírhatják, hogy az ilyen adóalap csökkentéséhez való jog gyakorlása többek között az annak igazolását lehetővé tévő egyes alaki követelmények teljesítésétől függ, hogy az ügylet megkötését követően az ellenérték egy részét vagy egészét az adóalany véglegesen nem kapta meg, és hogy ezen adóalany hivatkozhatott a 2006/112 irányelv 90.cikkének (1) bekezdése szerinti egyik esetre, az így elfogadott intézkedések nem haladhatják meg az ezen igazoláshoz szükséges mértéket, aminek vizsgálata a nemzeti bíróság feladata.

Kfv.I.35.387/2014/9.szám

- A nemzeti jogalkotó ugyan szabad mérlegelési és döntési jogosultsággal rendelkezik az irányelv nemzeti jogban való nyelvi megjelenítése vonatkozásában azonban mozgástere nem korlátlan. Az átültetett jogi normának messzemenően meg kell felelnie az irányelvbe foglalt céloknak.
- A Bíróság ítéletének 22. és 25. pontjának összevetése alapján azt a következtetést lehet levonni, hogy ha a vételár teljes vagy részleges meg nem fizetésére azért kerül sor, mert a felek közötti jogviszony megszűnés folytán az eladó a vételár megfizetését már nem követelheti, az adóalap csökkentésre való jogosultság fennáll.
- Kúria a HÉA irányelv 90. cikkének (1) bekezdése alkalmazásával döntött arról, hogy a felperest megilleti az adóalap csökkentése tekintettel arra, hogy az áru ellenértéke részére nem került megfizetésre, és azt a szerződés megszűnése (felbontása) folytán már nem is követelheti

7. Áfa kulcsok**C-208/15 – Stock '94 ügy**

Kölcsön – kamat – áfamentesség kérdései

Integrátori szerződés alapján:

pénzügyi kölcsönnyújtás – kamat	0% Áfa
forgóeszközök (pl. vetőmag) eladása	27% ÁFA

Kérdés:

- az integrátor az általa nyújtott kölcsön kamatainak kiszámlázásakor köteles volt-e az áfát is felszámítani?
- a termékértékesítés-szolgáltatásnyújtás egymáshoz való viszonya?

Bírói eskü:

„Fogadom, hogy a rám bízott ügyeket tisztességes eljárásban, részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a törvényeknek megfelelően bírálom el; hivatásom gyakorlása során az igazságosság és a méltányosság vezérel.”